A TÖRVÉNYSZÉK VÉGZÉSE (első tanács)

2017. november 20.*

„Megsemmisítés iránti kereset – Harmadik személynek nem minősülő ügyvéd általi képviselet – Elfogadhatatlanság”

A T-702/15. sz. ügyben,

a **BikeWorld GmbH** (székhelye: Sankt Ingbert [Németország], képviseli: J. Jovy ügyvéd)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviselik: L. Flynn, B. Stromsky és T. Maxian Rusche, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

a Németország által a Nürburgring javára végrehajtott SA.31550 (2012/C) (korábbi 2012/NN) számú állami támogatásról szóló, 2014. október 1-jei (EU) 2016/151 bizottsági határozat (HL 2016. L 34., 1. o.) részleges megsemmisítése iránti, az EUMSZ 263. cikkre alapított kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (első tanács),

tagjai: I. Pelikánová elnök, V. Valančius és U. Öberg (előadó) bírák,

hivatalvezető: E. Coulon,

meghozta a következő

Végzést

A jogvita előzményei

1 A Nürburgring a német Rajna-vidék-Pfalz tartományban található autóverseny-pálya, amely 2002 és 2012 között több olyan támogatási intézkedésben részesült, amelyek lényegében tőkejuttatásokból, kölcsönökből, állami kezességvállalásokból, szándéklevelekből, követelések hátrasorolásából, a piacinál alacsonyabb bérleti díjból, a szolgáltatások nyújtásáért járó díj megfizetéséből, valamint szubvenciók folyósításából álltak.

* Az eljárás nyelve: német.

2 Ezek az intézkedések az autóverseny-pályához közvetlenül kapcsolódó létesítmények, elsősorban lelátók megépítésével és üzemeltetésével, a turizmus elősegítését szolgáló létesítmények (szabadidős tevékenységek, szállások, rendezvények, üzletek, éttermek és játéktermek) megépítésével és üzemeltetésével, valamint a Formula-1-es versenyek szervezésével összefüggő költségekre vonatkoztak.

3 A fenti intézkedéseket elsősorban a német Rajna-vidék-Pfalz tartomány, valamint az irányítása alatt álló, a Nürburgring komplexum különböző létesítményei tulajdonosainak minősülő közjogi jogalanyok, vagyis a Nürburgring GmbH (a továbbiakban: NG), a Motorsport Resort Nürburgring GmbH és a Congress- und Motorsport Hotel Nürburgring GmbH nyújtották.

4 Az Európai Bizottság 2012. március 21-én úgy határozott, hogy a Németországi Szövetségi Köztársasággal szemben hivatalos vizsgálati eljárást indít a Nürburgring részére nyújtott támogatások tárgyában, ideértve az NG által a leányvállalatai részére nyújtott kölcsönöket is, amely leányvállalatok között szerepelt a felperes, a BikeWorld GmbH, korábban BikeWorld Nürburgring Besitz GmbH (a továbbiakban: BWNB), majd BikeWorld Nürburgring GmbH (a továbbiakban: BWN2), illetve annak jogelődjei, mint például a Bike World Nürburgring GmbH (a továbbiakban: BWN1).

5 A BWN1 tevékenységi körébe tartozott az új és használt motorkerékpárok kereskedelme, valamint az Eifel régión belüli motorkerékpáros turizmus előmozdítása volt. A BWN1 egyesülés keretében 2005. szeptember 6-i hatállyal beolvadt a BWNB-be. A BWNB ezt követően a BWN2 nevére változtatta a nevét.

6 Az NG egymást követően vagy egyidejűleg részesedéssel rendelkezett a BWNB és a BWN1, majd a BWN2 és a felperes tőkéjében. Az NG kölcsönöket nyújtott a leányvállalatai, vagyis a BWN1, a BWNB és a BWN2 részére (a továbbiakban: vitatott kölcsönök).

7 Az NG 2007. május 15-én átruházta a BWN2 tőkéjében fennálló 49%-os részesedését Norbert Brücknerre és Jörg Jovyra. Ezen átruházás keretében a vitatott kölcsönöknek megfelelő követelések értékét a felperes szerint nulla euróra becsülték.

8 A BWN2 2008-ban megszüntette a Nürburgringen folytatott kereskedelmi tevékenységeit.

9 A BWN2 ezt követően a felperes nevére változtatta a nevét, a székhelyét pedig Sankt Ingbertbe (Németország) helyezte át.

10 A Németországi Szövetségi Köztársaság által nyújtott további támogatásokat követően a Bizottság a 2012. augusztus 7-i határozatában kiterjesztette a vizsgálati eljárást.

11 A Bizottság 2014. október 1-jén elfogadta a Németország által a Nürburgring javára végrehajtott SA.31550 (2012/C) (korábbi 2012/NN) számú állami támogatásról szóló, 2014. október 1-jei (EU) 2016/151 határozatot (HL 2016. L 34., 1. o.; a továbbiakban: megtámadott határozat).

12 A megtámadott határozatban a Bizottság kimondta, hogy a vitatott kölcsönök révén jogellenes és a belső piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatások folyósítására került sor, amelyeket vissza kell téríttetni.

13 A megtámadott határozat (226) preambulumbekezdésében a Bizottság megállapította, hogy a felperes köteles visszatéríteni azokat az állami támogatásokat, amelyekben a vitatott kölcsönök keretében különböző nevek alatt saját maga, illetve a jogelődjei részesültek.

14 Az NG a 2015. május 5-i levelében felszólította a felperest, hogy térítsen vissza összesen 4 902 275,29 euró összeget. Az NG 2005. augusztus 10. óta a Landgericht Saarbrücken (saarbrückeni regionális bíróság, Németország) előtt azt kéri, hogy a felperest kötelezzék annak a 250 000 euró

összegnek a visszatérítésére, amelyben 2007. április 4-én az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésének és az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének megsértésével egy kölcsön formájában részesült. Ezen eljáráson kívül az NG hasonló indokok alapján követeli a 4 652 200 euró összeget.

Az eljárás és a felek kérelmei

15 A Törvényszék Hivatalához 2015. december 3-án benyújtott keresetlevelével a felperes előterjesztette a jelen keresetet. Az ügyet a Törvényszék nyolcadik tanácsának osztották ki és kijelölték előadó bírót.

16 2016. április 7-én a Bizottság ellenkérelmet terjesztett elő.

17 2016. május 13-án a Törvényszék pervezető intézkedés keretében felhívta a felperest, hogy adjon felvilágosítást a közte és a képviselője, Jörg Jovy között fennálló kapcsolatokról, továbbá nyilatkozzék arról, hogy a kereset az Európai Unió Bíróságának alapokmánya 19. cikkének harmadik és negyedik bekezdésére tekintettel elfogadható-e.

18 A felperes 2016. május 30-án azt a választ adta, hogy J. Jovy a felperes két tagjának egyike, a felperes tőkéjében pedig 10%-os részesedéssel rendelkezik, ugyanakkor a felperes adminisztratív és pénzügyi vezetésében nem játszik semmilyen szerepet.

19 2016. július 19-én a felperes választ nyújtott be, amelyben tájékoztatta a Törvényszéket, hogy vele szemben felszámolási eljárás indult, miután pedig megismételte a keresetlevélben a megtámadott határozat végrehajtásának felfüggesztése iránt előadott kérelmeket, kérte, hogy a Törvényszék a jelen ügyben kilenc hónap időtartamra függessze fel az eljárást.

20 2016. július 22-én a Bizottság előterjesztette a felfüggesztés iránti kérelemre vonatkozó észrevételeit, előadva, hogy az eljárás felfüggesztése nem indokolt.

21 A Törvényszék nyolcadik tanácsának elnöke a 2016. július 29-i határozatában elutasította az eljárás felfüggesztése iránti kérelmet.

22 2016. szeptember 2-án a Bizottság viszonválaszt nyújtott be.

23 2016. szeptember 16-án a Bizottság bejelentette, hogy a tárgyaláson nem kíván felszólalni. A felperes a Törvényszék eljárási szabályzatának 106. cikke alapján, az előírt határidőn belül nem terjesztett elő semmilyen kérelmet, amely arra irányult volna, hogy tárgyaláson hallgassák meg őt.

24 A Törvényszék elnökének 2016. október 12-i határozata értelmében a jelen ügyet az első tanácsba beosztott új előadó bírónak osztották ki.

25 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

– semmisítse meg a megtámadott határozatot, amennyiben e határozat őt érinti;

– a felperes tekintetében rendelje el a megtámadott határozat végrehajtásának felfüggesztését mindaddig, amíg a Törvényszék a jelen keresetet el nem bírálja;

26 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

– elsődlegesen, a keresetet mint elfogadhatatlant utasítsa el;

– másodlagosan, a keresetet mint megalapozatlant utasítsa el;

– a fellebbezőt kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

27 Az eljárási szabályzat 129. cikke értelmében a Törvényszék az eljárás során bármikor hivatalból, a felperes és az alperes meghallgatását követően indokolt végzéssel határozhat az eljárásgátló okokról, amelyek között szerepelnek a kereset elfogadhatósági feltételei (lásd: 2017. március 27-i Frank kontra Bizottság végzés, T-603/15, nem tették közzé, EU:T:2017:228, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

28 A jelen ügyben a Törvényszék úgy ítéli meg, a felek által az eljárás írásbeli szakasza során benyújtott iratok és adott magyarázatok alapján az ügy körülményei kellően fel vannak tárva, következésképpen pedig anélkül hoz határozatot, hogy az eljárást tovább folytatná.

29 A Bizottság anélkül, hogy alakszerű elfogadhatatlansági kifogást emelt volna, az ellenkérelemben és a viszonválaszban olyan elfogadhatatlansági okra hivatkozott, amelyet lényegében arra alapított, hogy a jelen kereset nem felel meg az Európai Unió Bírósága alapokmányának 19. és 21. cikkében meghatározott követelményeknek, mivel a felperest képviselő ügyvéd, J. Jovy a felperes két tagjának egyike, következésképpen pedig nem független a felperestől.

30 A felperes ezen elfogadhatatlansági okról a Törvényszék pervezető intézkedésére adott válaszában (lásd a fenti 17. pontot), valamint a válaszbeadványban foglalhatott állást. E tekintetben lényegében azt állította, hogy a képviselője a kereset benyújtásának időpontjában csak annyiban kapcsolódott hozzá, hogy a tőkéjében 10%-os részesedéssel rendelkezett, az adminisztratív és pénzügyi vezetésében viszont nem játszott semmilyen szerepet, a felperes képviseletét pedig csak ügyvédként, és nem tagként látta el.

31 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az Európai Unió Bíróságának alapokmánya 19. cikkének harmadik és negyedik bekezdéséből, valamint az említett alapokmány 21. cikkének első bekezdéséből – amely ugyanezen alapokmány 53. cikkének első bekezdése értelmében a Törvényszékre is irányadó –, különösen pedig az alapokmány 19. cikkének harmadik bekezdése szerinti „képviselnie” szóhasználatból kitűnik, hogy a tagállamokon, az Európai Unió intézményein, az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló megállapodásnak a tagállamokon kívüli részes államain, valamint az említett megállapodás szerinti EFTA Felügyeleti Hatóságon kívüli felek akkor, amikor keresettel fordulnak a Törvényszékhez, nem járhatnak el saját maguk, hanem olyan harmadik személy közreműködését kell igénybe venniük, aki valamely tagállam bírósága előtt vagy az EGT-Megállapodás más részes államának bírósága előtt eljárni jogosult (lásd: 1996. december 5-i Lopes kontra Bíróság végzés, C-174/96 P, EU:C:1996:473, 11. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2015. szeptember 16-i Calestep kontra ECHA végzés, T-89/13, EU:T:2015:711, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

32 Ez a harmadik személy közreműködésére vonatkozó követelmény megfelel az uniós jogrendben az ügyvéd szerepéről alkotott azon elképzelésnek, amelyen az Európai Unió Bírósága alapokmányának 19. cikke alapul, és amely szerint az ügyvéd közreműködik az igazságszolgáltatásban, és köteles teljesen függetlenül és az igazságszolgáltatás érdekeit mindenekfelett szem előtt tartva azt a jogi segítséget megadni, amelyre az ügyfélnek szüksége van (lásd: 2013. szeptember 5-i ClientEarth kontra Tanács végzés, C-573/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:564, 11. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2015. szeptember 16-i Calestep kontra ECHA végzés, T-89/13, EU:T:2015:711, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ez az elképzelés e tekintetben az uniós igazságszolgáltatási fórumok előtti jogviták keretében olyan objektív módon valósul meg, amely szükségképpen független a nemzeti jogrendszerektől (lásd: 2009. november 19-i EREF kontra Bizottság

végzés, T-40/08, nem tették közzé, EU:T:2009:455, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2015. május 18-i Izsák és Dabis kontra Bizottság végzés, T-529/13, nem tették közzé, EU:T:2015:325, 17. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

33 A Bíróság szerint a harmadik személy általi képviselet e követelményének lényege egyrészt annak megakadályozása, hogy a magánszemély felek saját maguk járjanak el a bíróságok előtt, anélkül hogy közvetítőt vennének igénybe, másrészt pedig annak biztosítása, hogy a jogi személyek érdekeit olyan képviselő védje, aki kellően elkülönül attól a jogi személytől, amelyet képvisel (2013. szeptember 5-i ClientEarth kontra Tanács ítélet, C-573/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:564, 14. pont; 2014. december 4-i ADR Center kontra Bizottság ítélet, C-259/14 P, nem tették közzé, EU:C:2014:2417, 25. pont; lásd továbbá: 2017. április 6-i PITEE kontra Bizottság végzés, C-464/16 P, nem tették közzé, EU:C:2017:291, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

34 Amikor az ügyvédek és ügyfeleik közötti érintkezések bizalmas jellegére irányuló védelem személyi hatályának meghatározása érdekében kialakította a „teljesen függetlenül” nyújtott jogi tanács kritériumát (1982. május 18-i AM & S Europe kontra Bizottság ítélet, 155/79, EU:C:1982:157, 24. pont), a Bíróság e tanácsot az olyan ügyvéd által adott tanáccsal azonosította, aki az e tanácsot kapó személyhez képest szervezeti, alá-fölérendeltségi és funkcionális szempontból harmadik félnek minősül (2007. szeptember 17-i Akzo Nobel Chemicals és Akcros Chemicals kontra Bizottság ítélet, T-125/03 és T-253/03, EU:T:2007:287, 168. pont), amely azonosítás az uniós bíróságok előtti képviselet keretében is releváns (lásd ebben az értelemben: 2011. november 9-i Glaxo Group kontra OHIM – Farmodiética [ADVANCE] végzés, T-243/11, nem tették közzé, EU:T:2011:649, 16. pont). Ezenkívül megállapítást nyert, hogy az Európai Unió Bírósága alapokmánya 19. cikkének harmadik bekezdése szerinti fél, vagy valamely nem privilegizált fél ügyvédjének nem állhat fenn a szóban forgó ügyhöz fűződő olyan személyes kötődése, illetve nem tarthat fenn az ügyfelével olyan függőségi viszonyt, amely a jellegénél fogva annak kockázatával járna, hogy az ügyvéd nem képes a legmegfelelőbb módon ellátni az igazságszolgáltatásban való közreműködésre irányuló alapvető szerepét (lásd ebben az értelemben: 2008. október 30-i Ortega Serrano kontra Bizottság végzés, F-48/08, EU:F:2008:131, nem tették közzé, 35. pont). Különösen, a Törvényszék megállapította, hogy a képviselő által az ügyfelével fenntartott gazdasági vagy szervezeti kapcsolatok nem lehetnek olyan jellegűek, hogy az ügyfél saját érdekei összekeveredjenek a képviselőjének személyes érdekeivel (2011. szeptember 6-i ClientEarth kontra Tanács végzés, T-452/10, nem tették közzé, EU:T:2011:420, 20. pont).

35 Így az uniós jog által a nem privilegizált felekkel szemben előírt azon követelményt, hogy a Törvényszék előtt független harmadik személlyel képviseltessék magukat, nem lehet olyan követelményként felfogni, mint amely kizárólag arra irányul, hogy kizárja a megbízó munkavállalói vagy olyan személyek által ellátott képviseletet, akik a megbízótól gazdaságilag függenek (lásd ebben az értelemben: 2013. szeptember 5-i ClientEarth kontra Tanács végzés, C-573/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:564, 13. pont). Olyan általánosabb követelményről van szó, amelynek a tiszteletben tartását esetről esetre kell vizsgálni.

36 A jelen ügyben meg kell vizsgálni, hogy a J. Jovy által a felperessel és a jelen üggyel fenntartott kapcsolatok összeegyeztethetők-e a nem privilegizált felek uniós bíróságok előtti képviseletére alkalmazandó követelményekkel.

37 Nem vitatott, hogy J. Jovy az NG-nél 10%-os részesedést szerzett a felperes tőkéjében, azóta pedig ő a felperes két tagjának egyike. Ezenkívül a keresetlevél 10. pontjából kitűnik, hogy azon ügylet keretében, amelynek révén J. Jovy és a felperes másik tagja részesedést szerzett a felperes tőkéjében, „a [vitatott] kölcsönök[nek megfelelő követeléseket] nullára értékelték, egyéb felhasználás hiányában pedig az új tagok egyikére ruházták át”, az említett tag pedig kijelentette, hogy e követeléseket „hajlandó bárkire visszaengedményezni”.

38 Így azok a személyes kapcsolatok, amelyeket a felperes ügyvédje a kereset benyújtásának időpontjában a felperessel és a jelen üggyel fenntartott, olyanok voltak, amelyek a jellegüknél fogva annak kockázatával jártak, hogy nem teszik lehetővé az ügyvéd számára az igazságszolgáltatásban való közreműködésre irányuló alapvető szerepének a legmegfelelőbb módon történő ellátását.

39 A felperes és az ügyvédje a Bizottság által felhozott elfogadhatatlansági okra vagy a Törvényszék pervezető intézkedésére adott válaszában nem adott elő semmi olyan adatot, amely lehetővé tette volna annak kizárását, hogy a jelen ügy körülményei között fennáll ilyen kockázat.

40 Ezzel szemben a keresetlevél 8. és 12. pontjából kitűnik, hogy a jelen ügyben az említett kockázat megvalósult, mivel J. Jovy a felperesen belüli befektetőként és tagként fennálló helyzetét és személyes érdekeit óhatatlanul összekeverte az ügyfelének saját érdekeivel. Azon állami támogatások visszatérítésének vitatása érdekében ugyanis, amelyekben a felperes a vitatott kölcsönök keretében jogellenesen részesült, J. Jovy egyrészt azt állította, hogy „[a] felperes jelenlegi tagjainak egyáltalán semmi közük nincs azokhoz, akik akkor voltak tagok vagy üzletrész-tulajdonosok, amikor a kölcsönöket nyújtották”. Másrészt, J. Jovy azt állította, hogy amikor az NG értékesítette a felperes tőkéjében fennálló részesedését, nem volt szükség arra, hogy megvizsgálják az említett kölcsönök nyújtásának szabályszerűségét, sem pedig az állami támogatásokkal kapcsolatos szabályok tiszteletben tartását, mivel „az NG-vel [kötött] átruházási szerződésben az NG még biztosította [az átvevőket], hogy »nem részesült állami szubvenciókban«”. Az ekként hivatkozott kivételek így tisztán J. Jovynak és a felperes másik tagjának – mint az NG-t a felperesben megillető részesedések átvevőinek – személyéhez kötődtek, és nem érintették a felperest, amelynek a részesedéseit átruházták.

41 Meg kell tehát állapítani, hogy J. Jovy a kereset benyújtásának időpontjában olyan személyes kapcsolatokat tartott fenn a felperessel és a jelen üggyel, amelyek magukban foglalják, hogy J. Jovy a fenti 33. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében nem különült el kellőképpen a felperestől ahhoz, hogy teljesen függetlenül tudja képviselni őt.

42 Az eddigiekből következik, hogy mivel az eljárást megindító keresetlevelet a felperes ügyvédjeként J. Jovy írta alá, a jelen keresetet nem az Európai Unió Bíróságának alapokmánya 19. cikkének harmadik és negyedik bekezdésével, valamint nem az eljárási szabályzat 51. cikkének (1) bekezdésével összhangban nyújtották be.

43 Következésképpen a keresetet elfogadhatatlanként el kell utasítani.

A költségekről

44 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A felperest, mivel pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (első tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a keresetet mint elfogadhatatlant elutasítja.

2) A Törvényszék a BikeWorld GmbH-t kötelezi a költségek viselésére.

Luxembourg, 2017. november 20.

E. Coulon
hivatalvezető

I. Pelikánová
elnök